

РЕШЕНИЕ

№ 94

Гр. София, 02 юни 2022 год.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, трето наказателно отделение в публичното заседание на двадесет и шести май през две хиляди двадесет и втора година в състав

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЛАДА ПАУНОВА
ЧЛЕНОВЕ: МАЯ ЦОНЕВА
МАРИЯ МИТЕВА

с участието на секретаря И. Петкова и в присъствието на прокурора А. Близнакова като разгледа докладваното от съдия Цонева наказателно дело № 368/2022 год. и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по чл. 346, т. 1 от НПК.

Образувано е по касационна жалба на адв. В. П., защитник на подс. А. Х. Х., против решение № 26/01. 03. 2022 год., постановено по в. н. о. х. д. № 285/2021 год. по описа на Апелативен съд – Варна (ВАС).

С жалбата са релевирани касационните основания по чл. 348, ал. 1, т. 1 и 2 от НПК. Оспорва се доказателственият анализ на въззивната инстанция и се предлага собствена интерпретация на доказателствената съвкупност като се настоява да бъдат приети за достоверни обясненията на подсъдимия. Твърди се, че същият следва да бъде оправдан поради недоказаност на обвинението. Поддържа се, че деянието му е несъставомерно по чл. 304а, ал. 1 от НК, защото в себе си е имал значително по-малко пари отколкото е прието, че е предложил на полицейските служители и следователно не е имал готовност да им предостави неследваща се облага във всеки един момент каквито са постановките в ТР № 1/21 год. на ОСНК. Сочи се, че не е осъществен и съставът на престъпление по чл. 325 от НК, защото не е установено Х. да е отправял инкриминираните изрази към полицейските служители.

Подс. А. Х. не се явява в съдебно заседание и не изразява лично или чрез защитника си становище по основателността на касационната жалба и законосъобразността на проверявания съдебен акт.

Представителят на Върховна касационна прокуратура дава заключение, че касационната жалба е неоснователна. Пледира решението на ВАС да бъде оставено в сила.

Върховният касационен съд, в пределите на касационната проверка по чл. 347, ал. 1 от НПК, съобрази следното:

С присъда № 260007/13. 07. 2021 год., постановена по н. о. х. д. № 68/2021 год., Окръжният съд – Шумен е признал подс. А. Х. Х. за виновен в това, че на 03. 02. 2020 год. в [населено място] около 00.50 часа предложил подкуп – пари в размер на 2 000 лева на полицейски орган – старши полицейски инспектор Р. Т., за да не извърши действия по служба – да не състави акт за административно нарушение по ЗДвП на А. Н. П., поради което и на основание чл. 304а вр. чл. 304, ал. 1 от НК и чл. 54 от НК го е осъдил на една година лишаване от свобода и глоба в размер на петстотин лева, като го е оправдал по обвинението да е предложил дар на длъжностно лице, заемащо отговорно служебно положение.

Подсъдимият е признат за виновен и в това, че по същото време и на същото място извършил непристойни действия, грубо нарушаващи обществения ред и изразяващи явно

неуважение към обществото, като деянието е съпроводено със съпротива на орган на власт, изпълняващ задължения по опазване на обществения ред – старши полицейски инспектор Р. Т., поради което и на основание чл. 325, ал. 2 вр. ал. 1 от НК и чл. 54 от НК е осъден на шест месеца лишаване от свобода. Оправдан е за част от инкриминираните нецензурни изрази и за отправяне на закани към полицейските служители.

На основание чл. 23, ал. 1 от НК съдът е наложил най-тежкото измежду така определените наказания – една година лишаване от свобода като на основание чл. 66 от НК изтърпяването му е отложено за срок от три години от влизане на присъдата в сила.

На основание чл. 23, ал. 3 от НК към така определеното общо най-тежко наказание е присъединена изцяло и глобата в размер на 500 лева, наложена за престъплението по чл. 304а от НК.

В тежест на подсъдимия са възложени направените по делото разноси. Присъдата е проверена по жалба на подсъдимия и с решение № 26/01. 03. 2022 год., постановено по в. н. о. х. д. № 285/2021 год. на ВАС, е изменена, като подсъдимият е оправдан по обвинението деянията да са извършени около 00,50 часа. В останалата част съдебният акт е потвърден.

Касационната жалба е неоснователна.

Съществена част от доводите на жалбоподателя се отнасят до обосноваването на въззивния съдебен акт без да отчитат спецификите на касационното производство. За разлика от въззивната инстанция касационната такава по правило е съд по правото, а не по фактите. Тя не проверява доколко фактическите констатации на долустоящите съдилища се подкрепят от събраните по делото доказателства и е обвързана от изводите им относно правно значимите обстоятелства. Именно поради тази особеност на производството по глава двадесет и трета от НПК законодателят не е извел необосноваването като самостоятелно касационно основание, а предметът на касационната проверка извън хипотезата на чл. 354, ал. 5 от НПК, в която коментираният казус безспорно не попада, е ограничен единствено до това дали въззивният съд е спазил правилата за формиране на вътрешното си убеждение. Предвид изложеното настоящият съдебен състав не дължи отговор на аргументите за необосноваване на проверяваното решение.

Пак предвид особеностите на настоящото производство пред касационния съд не съществува процесуална възможност за преоценка достоверността на доказателствата и доказателствените средства като обяви за истинни такива, които инстанциите по фактите са приели за неубедителни, и обратно – да дискредитира свидетелски показания и/или обяснения на подсъдимия, които долустоящите съдилища са намерили за достоверни. Суверенно право както на първостепенния, така и на въззивния съд е да кредитират едни доказателствени източници, а други да приемат за недостоверни, стига да изложат солидна аргументация в подкрепа на изводите си. Внимателният прочит на проверявания съдебен акт не оставя място за съмнение, че ВАС е изпълнил надлежно това свое задължение.

Преди всичко следва да се подчертае, че всички доказателствени източници, в това число и обясненията на подсъдимия са интерпретирани съобразно действителните им смисъл и съдържание без да им се придава значение, каквото те не притежават. При това оценката за достоверността им законосъобразно е била подчинена на качествени, а не на изтъкнатите от защитата количествени критерии. За да кредитира показанията на полицейските служители Р. Т., Д. Х. и Д. С., въззивната инстанция е отчела категоричността, с която тримата са поддържали, че подсъдимият им предложил подкуп, за да не бъде съставен акт за административно нарушение по ЗДвП на свид. А. П. като увеличил на няколко пъти сумата до 2 000 лева. Съобразено е, че в твърденията им отсъстват логически несъответствия, а доколкото са били налице известни непълноти, наложители провеждане на възивно съдебно следствие, те са се отнасяли до детайли, споменът за които закономерно е избледнял предвид изтеклия продължителен период и спецификата на служебните задължения на тримата свидетели. Наред с това въззивната инстанция е потърсила потвърждение на заявеното от тях и правилно е открила частично такова в показанията на С. И., Х. Х. и А. П., доколкото и тримата без колебание са посочили, че подсъдимият е настоявал пред полицаите да направят компромис и да не

съставят акт за констатираното нарушение на ЗДвП. Проверката за достоверност на посоченото от свидетелите Х., Т. и С. за отправено им от подсъдимия предложение за подкуп закономерно е преминала и през съпоставянето им с представляващите източник на производни доказателства показания на свид. Я. Я.

Същият прецизен подход е ползван и по отношение на второто инкриминирано деяние. Съобразено е, че показанията на тримата полицейски служители кореспондират помежду си както по отношение на отправените нецензурни изрази от подсъдимия към тях след като отказали отправената им оферта, така и досежно съпротивата му на намерението им да му поставят белезници и да го отведат в районното управление. Отчетено е освен това, че е налице корелация между заявеното от тримата и твърденията на Х. Х., С. И., А. П. и Е. А. що се отнася до оказания от А. Х. отпор при задържането му. Обсъдени са противоречията между тези гласни доказателствени средства и показанията на И. И. и В. С. и са изложени убедителни съображения за недостоверност на последните, свързани с местоположението им и възможността им да възприемат конфликтната ситуация в нейната цялост.

Специално внимание е отделено и на обясненията на подсъдимия като е отчетена двойствената им роля на доказателствено средство и на средство за защита. След съпоставянето им с всички останали гласни доказателствени средства контролираната инстанция е споделила извода на първостепенния съд, че твърденията му за целенасочени действия на свид. Т., провокирани от етническата принадлежност на подсъдимия, са изолирани, а тези, че не е предлагал на полицаите подкуп и не е отправял към тях изрази с обидно съдържание, са опровергавани от други доказателствени източници.

Предвид изложеното касационната инстанция не установи да са допуснати претендираните в жалбата нарушения на правилата за анализ и оценка на доказателствата.

При правилно установената фактическа обстановка въззивната инстанция е направила законосъобразни изводи относно съставомерността и правната квалификация на извършените от подсъдимия деяния.

Тезата на защитата, че деянието на подс. Х. не осъществява състава на престъплението по чл. 304а от НК, тъй като той не разполагал в момента със сумата, предложена на полицейските служители, се основава на неверен прочит на закона. Повдигнатото обвинение е за предлагане на подкуп, а съгласно ТР № 1/2021 год. по тълкувателно дело № 1/2019 год. на ОСНК тази форма на изпълнителното деяние се осъществява като деецът изразява недвусмислено, по ясен начин, чрез оферта намерението си да облагодетелства длъжностното лице, за да предприеме действия или бездействия по служба или загдето вече е предприело такива. Доколкото предлагането се явява начален етап на корупционното въздействие, не е необходимо извършителят да притежава в момента на отправяне на офертата предложените като подкуп парична сума или друг наследващ се дар, нито да уточни подробности относно времето, мястото и начина на предоставянето им.

Обстоятелството, че предложението е било отправено към целия полицейски екип, а не само към Р. Т., каквото е повдигнатото обвинение, също не обосновава извод за несъставомерност на деянието. Това е така, защото свидетелят е бил част от този екип и е възприел както офертата на подсъдимия за предоставяне на различна по размер сума, започваща от 500 лева и достигаща до 2 000 лева, така и предназначението ѝ да мотивира служителите на реда да не съставят акт за административно нарушение по ЗДвП на свид. А. П..

Що се отнася до второто деяние – това по чл. 325, ал. 2 вр. ал. 1 от НК, твърденията на касатора за неправилно приложение на материалния закон произтичат от тезата му за доказателствена необезпеченост на обвинението, която не е възприета от въззивния съд. Приетите за безспорно установени действия на подсъдимия, изразили се в отправяне на нецензурни изрази по адрес на полицейските служители, както и в блъскането на свид. Р. Т. в гърдите законосъобразно са квалифицирани като непристойни такива, грубо нарушаващи обществен ред и изразяващи явно неуважение към обществото, а проявите, последвали предупреждението, че подсъдимият ще бъде задържан, правилно са дали основание за приложение на квалифицирания състав по чл. 325, ал. 2 от НК.

Предвид изложеното не съществува процесуална възможност да бъде удовлетворено искането за оправдаване на подсъдимия по двете повдигнати му обвинения. Касационната инстанция може да упражни правомощията си по чл. 354, ал. 1, т. 2 вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 от НПК само ако те не сочат на съставомерно деяние, което условие в случая не е изпълнено.

С жалбата не се оспорва справедливостта на наложените наказания, поради което и с оглед разпоредбата на чл. 347, ал. 1 от НПК настоящият съдебен състав не дължи произнасяне дали е касационен повод по чл. 348, ал. 1, т. 3 от НПК.

Предвид отсъствието на визираните в жалбата касационни основания съставът на трето наказателно отделение прие, че въззивният съдебен акт е законосъобразен и следва да бъде оставен в сила.

Така мотивиран и на основание чл. 354, ал. 1, т.1 от НПК Върховният касационен съд, трето наказателно отделение

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 26/01. 03. 2022 год., постановено по в. н. о. х. д. № 285/2021 год. по описа на Апелативен съд – Варна.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЧЛЕНОВЕ: 1. 2.